

Irène Némirovsky, Storm över Frankrike. Albert Bonniers förlag.

När Irène Némirovsky greps av ockupationsmakten 1942 för sin judiska bakgrund, var hon nära att avsluta ett större romanverk. Manuskriptet anförtroddes åt dottern och blev ett smärtsamt minne av en förlorad mamma. Först nu föreligger en svensk översättning av denna roman om franska människors möte med de tyska ockupanterna.

Irène Némirovsky hade redan gjort sitt litterära genombrott år 1929. Hon skildrade tidens jakt efter nöjen och rikedom, om den överklass hon gärna själv ville tillhöra.

Samma tema återkommer i Storm över Frankrike. Men nu är societeten på flykt undan de anfallande tyskarna, i privatbilar överlastade av deras dyrbaraste ägodelar.

Irène Némirovsky beskriver dem med förakt och ironi. Det tilltagande främlingskap hon själv kände som judinna i det ockuperade landet tar ut sin rätt i berättelserna.

Berättelsens många trådar vävs mot slutet samman till en varm kärlekshistoria mellan fransyskan Lucile och en tysk officer. Märkligt nog skildrar författarinnan de tyska soldaterna med större sympati än landsmännen. Kanske hoppades Némirovsky att romanen skulle blicka dem, liksom hon tidigare konverterat till katolicismen. En trötthet faller över de kontinentala konventionerna i berättelsen. Det vilar något förlegat och patetiskt över Frankrike och England. Världen håller på att möta något nytt.

Irène Némirovsky försökte i sin roman fånga detta nya och förstå vad det handlar om: gott eller ont, möjligt eller destruktivt, framtid eller katastrof.

Många har jämfört Storm över Frankrike med Anne Franks dagbok. Men liknelsen haltar. Den ska inte läsas som ett sentimentalt dokument om antisemitismen. Trots medföljande bilaga med författarens anteckning samt efterföljande korrespondens, är detta en vass och fullfjädrad roman med en stil som förebådar efterkrigstidens litteratur.

Jakob Carlander

Ingress:

”Hon skrev gratulationskort vid bröllop och dop, ungefär som engelsmännen i kolonierna brukade suppa sig fulla i sin ensamhet när London firade drottning Victorias födelsedag”.

Tonen hos Irène Némirovsky är vass och utmanande. Mitt under den tyska ockupationen skildrar hon sin samtid utan facit på hand.

Text till fotografi:

Irène Némirovsky fransk författare med judisk bakgrund som skrev om människor mitt under ett krig. Det ger ett helt unikt perspektiv av en tid som blev hennes egen undergång.